

ԶՐՈՅՑ ՏՈՔԹ. ԲԱՅՅԻ ՊԵՏԻԿԵԱՆԻ ՀԵՏ՝ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Posted on January 31, 2014 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհուրդը Տազնապալի Շրջան մը Կը բոլորէ

Չրոյց՝ Վարչութեան Նախկին Անդամ Տոքթ. Րաֆֆի Պետիկեանի Հետ, Յունուար 25, 2014

«Նոր Յառաջ» ԻՆչ Է Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհուրդի Իւրայատկութիւնը:

Րաֆֆի Պետիկեան.- Նկատի ունենալով որ Գերմանիոյ հայութիւնը ցրուած է զանազան քաղաքներու մէջ՝ Պերլինէն մինչեւ Միւնիխ, որ շուրջ 700 քիլոմէթր տարածութիւն կ'ընդգրկէ, եւ բնականաբար մէկ կեդրոն չունենալով Խորհուրդը կը փորձէ համադրողի դերը կատարել եւ դուրսը մէկ ձայնով խօսիլ: Ըսեմ որ ասիկա կազմակերպչական առումով գերմանական ձեւաւորում մըն է, նմանօրինակ Հրեաներու, Յոյներու կամ Քիւրտերու, որոնք ներկայացուցչական մարմիններ ունին:

Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհուրդը Տազնապալի Շրջան մը Կը բոլորէ

Չրոյց՝ Վարչութեան Նախկին Անդամ Տոքթ. Րաֆֆի Պետիկեանի Հետ, Յունուար 25, 2014

«Նոր Յառաջ» ԻՆչ Է Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհուրդի Իւրայատկութիւնը:

Րաֆֆի Պետիկեան.- Նկատի ունենալով որ Գերմանիոյ հայութիւնը ցրուած է զանազան քաղաքներու մէջ՝ Պերլինէն մինչեւ Միւնիխ, որ շուրջ 700 քիլոմէթր տարածութիւն կ'ընդգրկէ, եւ բնականաբար մէկ կեդրոն չունենալով Խորհուրդը կը փորձէ համադրողի դերը կատարել եւ դուրսը մէկ ձայնով խօսիլ: Ըսեմ որ ասիկա կազմակերպչական առումով գերմանական ձեւաւորում մըն է, նմանօրինակ Հրեաներու, Յոյներու կամ Քիւրտերու, որոնք ներկայացուցչական մարմիններ ունին:

«Նոր Յառաջ» Պետութեան Կողմէ պարտադրուած կաղապար մըն է:

Ր. Պ.- Պետութեան կողմէ պարտադրանք չկայ, ընդունուած օրինական ձեւն է, երկրին մէջ գոյութիւն ունին երեք համայնքներու՝ Հրեաներու, Իսլամներու եւ Հայերու կեդրոնական խորհուրդներ:

«Նոր Յառաջ» Իսկ Թուրքերը նման խորհուրդ մը չունին:

Ր. Պ.- Թուրքերը այլ կառուցուածք մը ունին, անոնք իսլամական կառոյցներու, մզկիթներու շուրջ համախմբուած են եւ պետութենէն ալ մեծ օժանդակութիւն կը ստանան՝ մզկիթներու քարոզիչներ,

ուսուցիչներ, եւ այլն:

«Նոր Յառաջ». *Իսկ այս շրջագծին մէջ ի՞նչ դեր վերապահուած է հայ եկեղեցին:*

Ր. Պ.- Ըսեմ, թէ ընդհանրապէս Գերմանիոյ հայկական միութիւնները կարելի է երկու խումբի բաժնել՝ եկեղեցական միութիւնները, համայնքներ, որոնք համախմբուած են Առաջնորդարանի հովանիին տակ եւ ոչ եկեղեցական, մշակութային միութիւններ, որոնք մաս կը կազմեն Գերմանահայ Կեդրոնական Խորհուրդին: Օրինակի համար եկեղեցական միութիւններու պարագային, եթէ դուն Պերլին կամ Քեօլն կը բնակիս քու անդամակցութեան գումարը կը վճարես եկեղեցին եւ անոր անդամ դառնալով նաեւ տեղոյն համայնքին կ'անդամակցիս: Այլ խօսքով ասիկա կեդրոնաձիգ ձեւաւորում մըն է: Իսկ ոչ-եկեղեցա կան միութիւնները Կեդրոնական Խորհուրդի հովանիին տակ համախմբուած են, որ ապակեդրոն կառոյց մըն է եւ «ուժը» միութիւններուն ձեռքն է:

Առաջնորդարանը շատ ակտիւ ազդեցիկ է, քանի որ 2000 անդամ ունի եւ իւրաքանչիւրէն ամսական 12 եւրօ անդամավճար կը գանձէ եւ պիտոճէ մը կազմելով եօթը հոգեւորական կ'ապրեցնէ, ալ չհաշուած կրօնական արարողութիւններէն եկած եկամուտը՝ պսակ, մկրտութիւն, եւ այլն:

«Նոր Յառաջ». *Ուրեմն միութիւնները պետութենէն որեւէ օգնութիւն չեն ստանար...:*

Ր. Պ.- Ո՛չ, նկատի ունենալով որ Գերմանահայերը տակաւին դեպի հոն տանող ճամբաները չեն «ուսումնասիրած»: Մենք միայն մէկ անգամ յաջողեցանք ծրագրի մը հիման վրայ 35 հազար եւրօ նպաստ ստանալ:

«Նոր Յառաջ». *Բայց ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ Իսլամները կամ Հրեաները նիւթապէս կ'օգտուին, իսկ Հայերը՝ ոչ:*

Ր. Պ.- Թերեւս անոնց ազդեցութեան ոլորտը ակտիւ գորաւոր է: Իրենց համախմբումը տարեկան 3 միլիոն եւրօ օգնութիւն կը ստանայ...:

«Նոր Յառաջ». *Հայութեան ընդհանուր թիւը որքա՞ն է:*

Ր. Պ.- Եկեղեցին վճարող 2000 անդամ ունի, իսկ եթէ այդ թիւը բազմապատկենք չորսով (իւրաքանչիւր ընտանիք չորս անդամ) կը ստանանք 8 հազար թիւը, որոնք ցրուած են շուրջ 14 քաղաքներու մէջ: Անոնցմէ ամենէն մեծը Քեօլնն է, որ 700 անդամ ունի: Կան նաեւ միութիւններ Պերլինի, Հանաուի, Միւնիխի, Կեօփինկէնի եւ այլ քաղաքներու մէջ: Ասիկա Առաջնորդարանին կապուած Հայերու թիւն է, իսկ ամբողջ Գերմանիոյ մէջ վերիվարոյ շուրջ 40 - 60 հազար Հայեր կ'ապրին:

«Նոր Յառաջ». *Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհուրդը քանի՞ միութիւն կը համախմբէ:*

Ր. Պ.- 12 միութիւն կ'անդամակցին Խորհուրդին, կան նաեւ անհատ անդամներ, այն շրջաններուն մէջ, ուր հայկական միութիւն գոյութիւն չունի: Այդ անձինք կրնան իրենց մէկական քուէով մասնակցիլ ընտրութիւններուն:

«Նոր Յառաջ». *Խորհուրդը ի՞նչ նպատակ կը հետապնդէ:*

Բ. Պ.- Արհեստավարժ ձեռով աշխատող միակ կազմակերպությունը Առաջնորդարանն է:

«Նոր Ցառաջ» Լրատու ցանց գոյություն ունի՞

Բ. Պ.- Գերմանահայերը ունին Հայ-գերմանական Ընկերակցության եռամսեայ պարբերաթերթը, որ օրին հիմնուած է Աւետիք Իսահակեանի եւ տորթ. Եոհաննէս Լեփսիւսի կողմէ: Խմբագիրը դոկտ. Րաֆֆի Քանդեանն է, որ միաժամանակ նոյն ընկերակցության ատենապետն է: Գերմաներէնով տպագրուող լուրջ եւ բարձրորակ հրատարակություն մըն է, որ կը դրկուի նաեւ Գերմանիոյ խորհրդարանի անդամներուն: Կայ նաեւ «Հայ Սոսայիթի» ելեկտրոնային էջը, որ միայն գաղութային հարցերով կը զբաղի: Պատասխանատուն Սուրեն Աքիզն է: Իսկ «Արմինիըն Ինֆօ»ն հայերէն, անգլերէն, գերմաներէն, թրքերէն լեզուներով լոյս կը սփռէ շատ հետաքրքրական քաղաքական յօդուածներ: Խմբագիրն է համպուրկահայ Թորոս Սարեան: Վերջերս ստեղծուեցաւ «Յուշամատեն»ը, որ պատմաբան Վահէ Թաշճեանի նախաձեռնութիւնն է: Միւս կողմէ, Պոխումի համալսարանին մէջ գոյութիւն ունի «Սփիւռք եւ Տեղասպանութիւն» ամսիկոնը, որ կը ղեկավարուի դոկտ. Միհրան Տապաղի կողմէ, որ գերմանացի մտաւորականութեան մօտ կարելոր աշխատանք կը տանի:

«Նոր Ցառաջ» Զեր միութենական կամ կազմակերպական աշխատանքներու ընթացքին թրքական միութիւններու հետ թեր եւ դեմ շփումներ կ'ունենա՞ր:

Բ. Պ.- Ատեն մը միշտ կը հակադրուէին մեր գործունէութեան, մանաւանդ Աթաթուրքի անունով կազմակերպութիւն մը կար որ միշտ կը հակադէր, ըսենք՝ Ապրիլ 24-ին Հայոց Տեղասպանութիւնը ժխտող թռուցիկներ կը ցրէին, եւայլն: Իսկ հիմա կրնամ ըսել որ ուղղակի չեն խանգարեր, սակայն Թուրքիոյ ի նպաստ զօրաւոր քարոզչական աշխատանքներ կը տանին, օրինակ՝ մաս կը կազմեն գերմանական կուսակցութիւններուն, խորհրդարանին, ունին զանազան հաստատութիւններ ու հիմնարկներ եւ նիւթապէս կ'օգտուին գերմանական աղբիւրներէ: Մենք ալ մեր կարգին կը համագործակցինք այլ համայնքներու ներկայացուցչութիւններուն հետ, ինչպէս Ասորիներու եւ Պոնտոսիներու հետ, որոնք կը պայքարին ոչ միայն Հայերու, այլ ընդհանրապէս բոլոր քրիստոնէաներու ցեղասպանութեան հարցերով: Աւելցնեմ, որ մենք լաւ կապեր ունինք նաեւ այն Թուրքերուն հետ, որոնք մեր դատի լուծման կողմնակից են: Օրինակ անցեալ շաբաթ Զեյնի մէջ Հրանդ Տիւնքի մահուան 7-րդ տարելիցին առիթով «Հրանդ Տիւնք ֆորում»ը ու «Թուրքիա-Գերմանիա» հիմնարկը միասնաբար կազմակերպած էին ձեռնարկ մը, հո՞ծ բազմութեան մը ներկայութեամբ: Մասնակիցներուն 80 առ հարիւրը Թուրքեր էին:

«Նոր Ցառաջ» Ինչպիսի՞ն է Գերմանիոյ վարած քաղաքականութիւնը Հայաստանի նկատմամբ: Պետական օժանդակութիւններ կ'ըլլա՞ն:

Բ. Պ.- Օրին, դեսպան Տիկ. Ղազինեան, որ անցեալ տարի մահացաւ, մե՞ծ աշխատանք կը տաներ: Ան յաջողեցաւ, առաջին անգամ ըլլալով, կազմակերպել օրուան նախագահ Ռոբերտ Քոչարեանի Գերմանիա այցելութիւնը: Այսօր փոխադարձ կապեր կը հաստատուին նաեւ Հայ-գերմանական ընկերակցության միջոցով: Նաեւ բնապահպական շարժումներու գծով գերմանացի փորձագետներ հետաքրքրուած են Հայաստանով եւ որոշ ծրագիրներ կը մշակուին: Իսկ Հայաստանի մէջ

Ֆրանսական համալսարանի գլխավոր նիւթական օժանդակութիւն տրամադրողը Գերմանիոյ պետութիւնն է:

«Նոր Յառաջ». *Իսլամացած Հայերու հարցը հոն ինչպէ՞ս կ'ընկալուի*

Ր. Պ.- Գերմանիոյ մէջ մեծ է թիւը իսլամացած Հայերու: Անոնք եկեղեցի կու գան, սկսած են իրենց գաւազները մկրտել: Անցեալ տարի Տերսիմի Հայերու միութիւնը Ֆրանսքֆուրթի մէջ կազմակերպեց քաղաքական ձեռնարկ մը՝ 600 հոգիի ներկայութեան: «Թաքնուած» Հայերը կ'աշխատին նաեւ թրքական կամ քրտական կազմակերպութիւններէն ներս եւ իրենց մասին լոյս տեսած են բազմաթիւ հրատարակութիւններ: Կրնամ ըսել, թէ այդ ուղղութեամբ զարթօնք մը կայ: Մեր զրոյցի աւարտին կ'ուզէի յատկապէս մատնանշել, թէ այսօր Գերմանիոյ մէջ ամենէն մեծ թիւը կը կազմեն այն Հայերը, որոնք հայութեան հետ որեւէ կապ չունին եւ որեւէ միութեան մէջ չեն ներառուած: Իսկ ամենէն կազմակերպուած կառոյցը, ինչպէս ըսի արդէն, Գերմանիոյ Հայոց Առաջնորդարանն է:

«Նոր Յառաջ». *Իսկ ինչպէ՞ս կարելի է այդ անտարբեր խաւը հայութեան մօտեցնել:*

Ր.Պ.- Նախ ըսեմ, որ Ֆրանսայի բաղդատմամբ գերմանահայ գաղութը բաւական նոր է եւ միայն 60-ական թուականներուն սկսած է կազմուիլ: Գաղութը, դարձեալ Ֆրանսայի բաղդատմամբ, աւելի նուազ չափերով ձուլուած է: Եւ որպէսզի կարենանք անտարբեր տարրը ներգրաւել մեր մէջ, պէտք է ստեղծել նոր, որակաւոր եւ արհեստավարժ կառոյցներ՝ սիրաշահելու համար Գերմանիա մեծցող երիտասարդները, որոնք մեր ապագան են:

«ՆՈՐ ՅԱՌԱՋ»

